

Проф. Н. НЕДЪЛЧЕВЪ

ЛОЗАРСТВО

УЧЕБНИКЪ ЗА
ПРАКТИЧЕСКИТЪ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ
ЗЕМЕДЪЛСКИ УЧИЛИЩА

ПЪРВО ИЗДАНИЕ

ОДОБРЕНО ПО СЪСТЕЗАНИЕ СЪ ЗАПОВЪДЪ № 2374 ОТЪ 23 ОКТ. 1941 г.
ОТЪ М-ВОТО НА ЗЕМЕДЪЛИЕТО И ДЪРЖАВНИТЪ ИМОТИ.

ИЗДАВА — СТОЯНЪ АТАНАСОВЪ
СОФИЯ, УЛ. НЕОФИТЪ РИЛСКИ, 36
1941

ПО-ВАЖНИ ЛОЗОВИ ПОДЛОЖКИ.

Когато филоксерата започнала да унищожавя лозята въ Европа и прѣката борба срещу нея се оказала безуспѣшна, потърсили сж видове лози, устойчиви на филоксерата, върху които да стане присаждането на европейскитѣ сортове лози. Такива лози сж били намѣрени въ Америка. Тѣ сж били пренесени въ Европа, за да се изпитатъ качествата имъ.

Нѣкои отъ тѣхъ се оказали подходящи за целта и сж били използвани като подложки, други сж били кръстосани и отъ тѣхъ сж били получени хибриди (кръстоски) съ ценни качества като подложки. Тѣ сжщо сж били използвани за възобновяване на лозята. Днесъ, у насъ се употребяватъ като подложки чиститѣ видове Рипария и Рупестрисъ, както и кръстоскитѣ между помнатитѣ два вида и американскитѣ Кордифолия, Берландиери и европейската лоза.

1. Чисти американски подложки.

Рипария. Подъ това име у насъ е известна една разновидност на вида Рипария, която разновидност носи по-точно името Рипария глоаръ де Монпелие или Рипария Порталисъ.

Рипарията се отличава съ многобройни, тънки корени, които не проникватъ дълбоко въ почвата. Надземната частъ се развива силно, докато кореновата частъ се развива по-слабо.

Най-подходящи за Рипарията почви сж наноснитѣ, пѣсьчливо-глинести или черноземни, богати, свежи почви, които не съдържатъ по-вече отъ 15% варовникъ. Такива сж наноситѣ по порѣчието на нѣкои рѣки. Тя е издрѣжлива на филоксерата.

При вкореняването тя дава голѣмъ процентъ вкоренени лози — до 85—90%. Тази подложка има добро сродство съ мѣстнитѣ сортове лози и при присаждането дава голѣмъ процентъ прихванати лози — 50—60%. Приписва ѝ се като недостатъкъ слабото набеляване следъ присаждането, докато стѣблото на присадника набелявя по-бързо и отъ това се явява разлика въ дебелинитѣ на подложката и присадника. Рипарията спада между слабитѣ подложки, които придаватъ умѣренъ растежъ на присадника, голѣма родовитостъ и споредъ нѣкои автори по-рано зрѣене на гроздето. Препорѣчва се да се присаждатъ върху тази подложка сортоветѣ грозда, които иматъ склонностъ къмъ изресяване, като чаушъ и др. подобни. Лозя съ подложка Рипария отслабватъ по-бързо, отколкото лозя върху силни подложки, затова употреблението ѝ напоследъкъ значително е намалѣло.

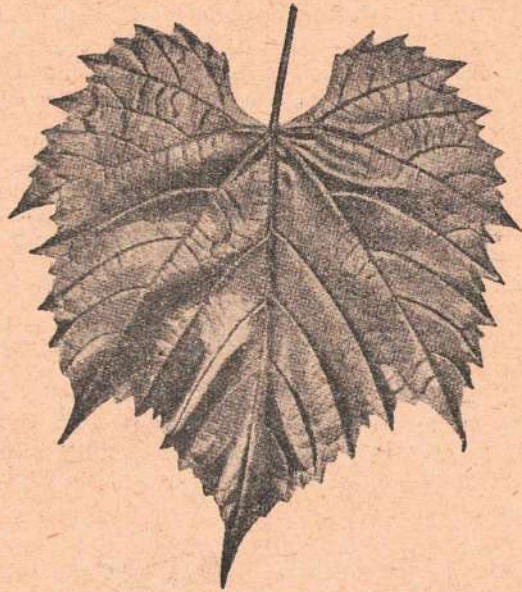
У насъ тази подложка е слабо застѣпена. Тя се срѣща главно въ Видинско.

Белези. Напжпването е бледозелено. Листьтѣ е голѣмъ, трилапестъ, съ плитки врѣзове, колкото широкъ, толкова и дълъгъ. Петурата е слабо набръчкана. Нервитѣ сж розови при основата. Опашниятъ врѣзъ има формата на V. Въ жилитѣ, кждето се пресичатъ главнитѣ нерви отдолу има четчици отъ четини. Младитѣ листа сж бледозелени, свити, удѣйобразно.

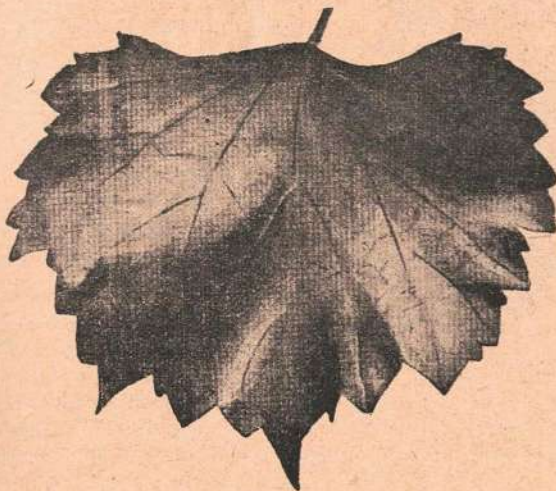
Въ началото на растежа лѣтораститѣ сж изправени нагоре. Тѣ сж голи, виолетовочервени. Узрѣлитѣ прѣчки сж дълги, не много дебели, съ малко разклонения и съ дълги междувѣзлия. Кората имѣ е гладка и лесно се лющи. Тѣ узрѣватъ рано. Мжжко растение.

Рупестрисъ дю Ло (Монтикола).

Тази подложка е разновидност на вида Рупестрисъ. Коренитѣ ѝ сж жилави, доста дебели, съ червеникава боя. Тѣ отиватъ дълбоко и затова Рупестрисътъ се препорѣчва за дълбоки, рохки почви, кждето не страда отъ суша, докато въ плиткитѣ почви страда отъ суша. Той отива добре въ сравнително бедни почви—глинесто-пѣсчливи, чакълести или льосови. Той е най-силната измежду подложкитѣ и презъ първитѣ години придава голѣма буйностъ на присадницитѣ, ето защо не се препорѣчва за богати и свежи почви, кждето буйността се засилва още по-вече и

Фиг. 9. Рипария глоарѣ де Монпелие.

Фиг. 10. Рупестрисъ дю Ло.

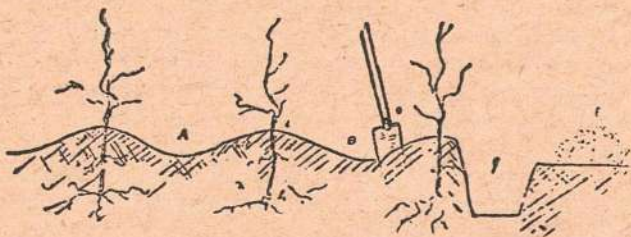
причинява изресеване. Стѣблото му надебелява наравно съ това на присадника. Рупестрисътъ удължава растежа на присадницитѣ си до късно презъ есенята, нѣщо което прѣчи на узрѣването на прѣчкитѣ въ хладнитѣ райони и неблагоприятни изложения. Издържа до 25% варовникъ въ почвата. Той противостои много добре на филлоксерата.

При вкореняването Рупестрисътъ дава много голѣма процентна

премахнатъ коренчетата, които сж изкарали отъ тѣхъ, наречени **росни корени**. Премахването имъ става съ остро ножче, следъ което калемитѣ се заравятъ наново, както при вкореняването. Ако роснитѣ корени не се почистятъ, спояването не може да стане. По-късно при нужда се извършва второ чистене на роснитѣ корени. Ако се забележи, че сж изкарали издѣнки отъ подложкитѣ, тѣ се изчистватъ отъ основата внимателно.

Къмъ края на м. августъ се извършва откриването на присадницитѣ до подъ спойката. Това откриване има за целъ да изложи основитѣ на лѣтораститѣ и спойката на слънце, за да могатъ по този начинъ добре да узрѣятъ.

Изваждане на облагороденитѣ вкоренени лози. Лозитѣ се изваждатъ отъ вкоренилището обикновено, наесень, следъ падане на първитѣ слани (м. ноемврий). Изваждането трѣбва да стане внимателно, за да се запазятъ колкото се може по-добре коренитѣ. Съ права лопата се изкопава ровъ отъ едната страна

Фиг. 21. Изваждане на облагороденитѣ вкоренени лози.

на реда, близо до лозитѣ, като се внимава да не се наранягъ самитѣ лози. Другъ работникъ отъ противната страна сжщо съ права лопата изважда лозитѣ, ката ги изкарва внимателно отъ земята. Изваждането на самитѣ лози се привършва на ржка, като се внимава да не се откъснатъ дебели корени отъ стѣпалото на облагородената лоза.

За ваденето на лозитѣ се избира топълъ день, защото коренитѣ сж чувствителни на студа. Изваденитѣ лози се наврѣзватъ на снопове, по сортове и подложки, като имъ се поставятъ етикети. Тѣ се откарватъ въ закрити помѣщения, кждето трѣбва бърже да се сортиратъ и следъ това да се съхранятъ. Ако лозитѣ сж много и има опасностъ да се повредятъ, тѣ се съхраняватъ временно въ пѣськъ, като се затрупатъ долнитѣ краища. Сноповетѣ лози се вадятъ, сортиратъ се и наново се поставятъ въ пѣськъ.

Сортиране на облагороденитѣ вкоренени лози. Сортировката на облагороденитѣ вкоренени лози има за целъ да отдѣли тѣзи отъ тѣхъ, които сж годни за посаждане на ново лозе. Тѣ се разпредѣлятъ по сортове и подложки. Годнитѣ за засаждане облагородени лози трѣбва да отговарятъ на нѣколко условия:

2. Стъпалнитѣ корени на подложката да сж здрави и да излязатъ поне отъ три страни на подложката.

3. Изкаралитѣ едногодишни прѣчки да бждатъ добре узрѣли, съ добре развити пѣчки, като дължината имъ достига поне 15-20 см.

4) Подложката да бжде напълно здрава. Подъ кората при лощенето и да не се забелязватъ тъмни петна.

Лозитѣ, които отговарятъ на горнитѣ условия се смѣтатъ за **първокласни**. Тѣ се нареждатъ въ сночета по 25 броя, като се превръзватъ на три мѣста съ тънъкъ телъ. На всѣко снопоче се поставя бележка, на която е написанъ сортътъ и подложката.

Производството и търговията съ лозовъ материалъ се намира подъ надзора на Министерството на земедѣлието. Всички облагородени лози, които сж предназначени за проданъ, трѣбва да бждатъ прегледани и на всѣко снопоче надзорнитѣ органи поставятъ пломба, съ която се удостоверява годността на материала и достоверността на отбелязанитѣ на бележката сортове.

Фиг. 22. Запазване на обл. вкоренени лози презъ зимата.

Облагороденитѣ вкоренени лози, които иматъ добра спойка, но нѣматъ достатъчно развити прѣчки и корени, се смѣтатъ за второкласни и би трѣбвало да се превкоренятъ наново и тогава, частъ отъ тѣхъ, ставатъ годни за засаждане на нови лозя.

Запазване и опаковка за превозъ на облагородени вкоренени лози. Изваденитѣ и сортирани презъ есенъта облагородени вкоренени лози, трѣбва да се запазятъ презъ зимата по такъвъ начинъ, щото да не се развиятъ, нито да се повредятъ отъ студъ, излишна влага или засушаване. Когато лозитѣ сж поставени въ влажна срѣда, тѣ се повреждатъ често отъ чернилка (тъмни петна по подложката)

страни има въведени специални служби, наречени „предупредителни“, които съобщават на лозаритѣ най-подходящитѣ дни за прѣскане. Тѣ се ръководятъ, за да опредѣлятъ датитѣ на прѣсканията, отъ растежа на лозата, отъ температурата, дъждоветѣ и отъ развитието на болестъта.

За първото прѣскане не се опредѣля дата. То се извършва въ зависимостъ отъ развитието на лозата. Понеже първитѣ заразявания сж опасни по-специално за реситѣ, чака се явяването имъ и когато тѣ се отдѣлятъ отъ лѣтораста, тогава се извършва **първото прѣскане**, което става въ първата половина на м. май.

Второто и следващитѣ прѣскания се извършватъ на различни промеждутъци отъ време, 4 до 10 дни, въ зависимостъ отъ валежитѣ и растежа на лозитѣ. Когато ваятъ чести дъждове, опасността отъ пероноспорнитѣ заразявания е голѣма и тогава прѣсканията се даватъ по-често. Обратно, при сухо време, прѣсканията се разреждатъ.

Лозата расте най-бързо къмъ края на м. май и презъ м. юний. Тогава тя е най-чувствителна на пероноспорнитѣ атаки. Опасниятъ периодъ за лозитѣ е до края на цвѣтенето. Обикновено, три прѣскания до началото на цвѣтежа и четвърто следъ прецвѣтяването сж достатъчни за запазване на гроздовата реколта.

Ако, обаче, започнатъ чести дъждове, особено по време на цвѣтенето, създаватъ се благоприятни условия за заразяване и въ такъвъ случай се препоръчватъ допълнителни, 1 до 2 прѣскания, само за реситѣ. Следъ първата половина на м. юний прѣсканията, въ старитѣ лозя, трѣбва да се прекратятъ, като излишни. Въ едногодишнитѣ лозя, както и въ вкоренилищата съ благородни лози, прѣсканията трѣбва да продължатъ до есенъта.

Оидиумъ (кюллеме).

Оидиумътъ е болестъ сжщо пренесена отъ Америка.

Външни белези на оидиума. Оидиумътъ се развива по всички зелени части на лозата. По листата той се явява въ видъ на неправилни петна, покрити съ сивопепелявъ пращецъ, които растятъ на ширь, но границитѣ имъ не сж така очертани, както при пероноспората. При оидиума петната се явяватъ и отъ дветѣ страни на листата. Нападнатиятъ листъ престава да расте, става по-твърдъ и се свива. Ако се изтърка сивиятъ пращецъ, отдолу се забѣляватъ тъмни петна, което е общо за всички нападнати части. Нападнатитѣ листа не окапватъ.

Сивиятъ пращецъ се явява по повърхността на лѣтораститѣ, като образува неправилни петна. Когато лѣтораститѣ сж нападнати слабо, тѣ продължаватъ да растятъ, узрѣватъ, обаче, по мъртвата кора оставатъ типичнитѣ петна на оидиума съ по-тъменъ цвѣтъ. Силно нападнатитѣ лѣтораста забавятъ растежа си и не успѣватъ напълно да узрѣятъ до есенъта.

Оидиумътъ може да унищожи реколтата. Ако той засегне реситѣ рано, предѣтъ тѣ реколтата.

матически условия той се явява, обикновено, следъ завръзването на зърната, които се покриватъ съ типичния сивопепелявъ пращецъ. Ципата на зърната почернява — тя бива умъртвена и изгубва еластичността си. Понеже оидиумътъ се развива повърхностно, вътрешността на зърното остава здрава, продължава да расте, докато зърното се пукне. Силно нападнатитѣ зърна сж нацепени и откриватъ семкитѣ си. Ако зърната сж по-слабо нападнати, частъ отъ ципата е умъртвена, не расте, но въпреки това, зърното продължава да се развива, узрѣва, обаче, нѣма правилна форма и нападнатото мѣсто личи. Силно заразената главина издава миризма на мухълъ.

Прошареното грозде не е чувствително на оидиума, обаче болестъта може да се развива по чепката.

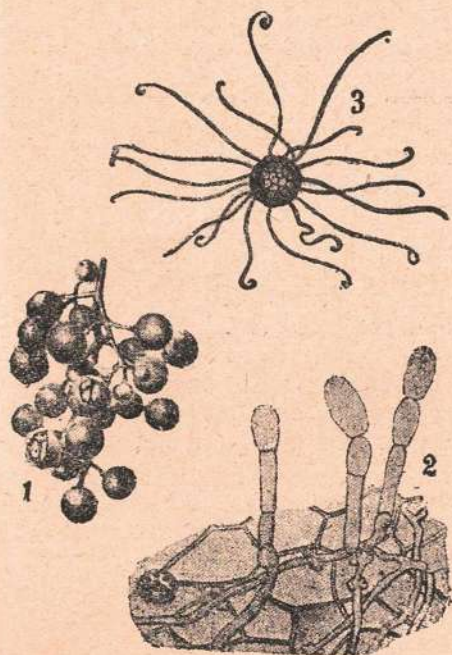
Поради това, че слабо нападнатото грозде остава дребно като узрѣе, то е често пжти по-сладко отъ нормалното. То дава, обаче, вина, които лесно се развалятъ.

Причинителъ на болестъта. Болестъта оидиумъ се причинява отъ една микроскопична гжба.

Есень оидиумътъ образува по силно нападнатитѣ части малки валчести плодни тѣлца, едва видими съ просто око. Тѣ се намиратъ най-често по повърхността на листата, подобно на черни точки, които лесно могатъ да се махнатъ чрезъ търкане. Тѣзи тѣлца иматъ дълги рѣдки космици по повърхността.

Плодното тѣлце съдържа 4—8 продълговати мѣхурчета, въ вътрешността на които се намиратъ 4—8 спори. Споритѣ кълнятъ пролѣтъ и причиняватъ заразяване.

Смѣта се, че гжбата презимува посрѣдствомъ тѣзи именно тѣлца, които сж устойчиви на студа. Нишкитѣ на гжбата се развиватъ винаги по повърхността на нападнатитѣ части. Тѣ сж снабдени съ смукала, чрезъ които черпятъ храна отъ горния пластъ клетки и ги умъртвяватъ. Когато гжбата се развие достатъчно, тя образува лѣтни спори. Лѣтната спора се развива на върха на издадената нишка и се откъсва.

Фиг. 43. Плодно тѣлце, лѣтни спори и заразенъ гроздъ отъ оидиумъ.

Подъ нея се развива друга, на сжщата нишка и т. н. Лѣтнитѣ

Пролѣтъ, въ началото на май, цигарджията излиза отъ почвата, кждето презимува. Той нанася известни повреди на младитѣ листа, като изгризва части отъ паренхимата. Женското насѣкомо вреди на лозата, като прегризва отчасти дръжката на лозовия листъ и следъ завѣхването му завива го, подобно на пуря, като снася въ вжтрешността му 3—8 яйца. Една женска завива до 30 листа. Следъ десетина дни, отъ яйцата се излюпватъ ларви, които се хранятъ отъ вжтрешността на листа, въ продължение на 4—5 седмици, следъ което ларвитѣ се спущатъ на земята, заравятъ се плитко въ почвата и се обръщатъ въ какавиди. Следъ 20—25 дни, къмъ срѣдата на августъ отъ какавидата излиза съвършено насѣкомо. То презимува въ почвата, подъ кората на лозата или на дърветата.

Фиг. 46. Цигарджия.

Борбата срещу цигарджията се състои въ събиране завититѣ листа и унищожаването имъ.

Сивъ червей.

Наименованието „сивъ червей“ носятъ гжсеницитѣ на нощнитѣ пеперуди, които сж нѣколко вида. Пеперудата на сивия червей има сивокафяво тѣло, по което сж прѣснати бѣли петна. Преднитѣ криле сж кафяви, а заднитѣ — бѣлезникави. При отворени криле е широка 30—34 мм. Гжсеницата има сивоземленъ цвѣтъ.

Сивитѣ червеи се излюпватъ къмъ края на лѣтото и прекарватъ цѣлата зима заровени въ земята. Напролѣтъ тѣ се явяватъ и нападатъ лозата. Тѣ сж заровени презъ деня плитко въ почвата, подъ главинитѣ. Презъ нощта тѣ излизатъ и ядатъ едва-що покаралитѣ пжпки на лозата, като съ това нанасятъ голѣми щети. Тѣ сж опасни, главно, при развитието на лозата пролѣтъ.

Борбата противъ сивитѣ червеи се води по нѣколко начина.

Препорѣчва се засѣването между редоветѣ лози на разни бобови растения, като напр. бакла. Червеитѣ нападатъ баклата, а лозитѣ оставатъ невредими.

Друго срѣдство за борба се състои въ прѣскане лозитѣ съ разтворъ отъ парижка зеленина въ размѣръ 150 грама на 100 л. вода.

Препорѣчва се сжщо да се правятъ около главинитѣ дупки, или да се поставятъ изъ лозето купчинки отъ трева. Гжсеницитѣ се криватъ презъ деня въ дупкитѣ или подъ тревата, кждето се откриватъ и унищожаватъ.

Фиг. 47. Пеперудата на сивия червей.

еднопоясниятъ нападатъ гроздето, а останалитѣ два — пиралисъ и миниращъ лозовъ молецъ, нападатъ листата. Пиралисътъ въ нѣкои случаи нанася повреди и на гроздето.

Тукъ ще разгледаме два отъ молцитѣ — шарения гроздовъ молецъ и паралиса.

Шаренъ гроздовъ молецъ.

Измежду неприятелитѣ на лозата, като се изключи филоксера, най-опасниятъ у насъ е тъй наречениятъ **шаренъ гроздовъ молецъ**. Когато се говори за молецъ, разбира се именно този молецъ.

Гроздовиятъ молецъ е известенъ доста отдавна въ България, но до къмъ 1920 год., той се е срѣщаль почти изключително по хасмитѣ. Отъ тази дата насамъ молецътъ се прояви като опасенъ неприятелъ на лозата въ Южна България, главно въ лозята на Поморие, Бургасъ, Ямболъ, Ст. Загора, Асеновградъ, селата Брѣстникъ, Перушица, Брѣстовица и въ Пазарджишко.

Загубитѣ отъ този неприятелъ презъ известни години достигатъ до 60% отъ реколтата на гроздето въ нападнатитѣ райони. Лозовиятъ молецъ напада както виненитѣ, така и десертнитѣ лозя.

Трѣбва да се подчертае, че сжщиятъ неприятелъ се срѣща въ голѣмъ размѣръ по лозята на всички почти лозарски страни.

Гроздовиятъ молецъ се срѣща презъ лѣтото подъ форма на яйце, гжсеничка, пеперуда и какавида.

У насъ гроздовиятъ молецъ има три поколѣния.

Тѣзи поколѣния сж показани ясно на фигура 48, кждето е дадено развитието по месеци на молеца въ течение на една година.

Презъ зимата гроздовиятъ молецъ прекарва като какавида. Пролѣтъ къмъ края на м. априлъ отъ какавидитѣ изхвъркватъ дребни пеперуди дълги около 6 мм. и широки съ разперени криле около 10 мм. Преднитѣ крилца иматъ особени шарки, които отличаватъ този молецъ отъ подобни нему молци. Тѣ сж изпъстрени съ множество разноцвѣтни петна върху тъмносиня основа.

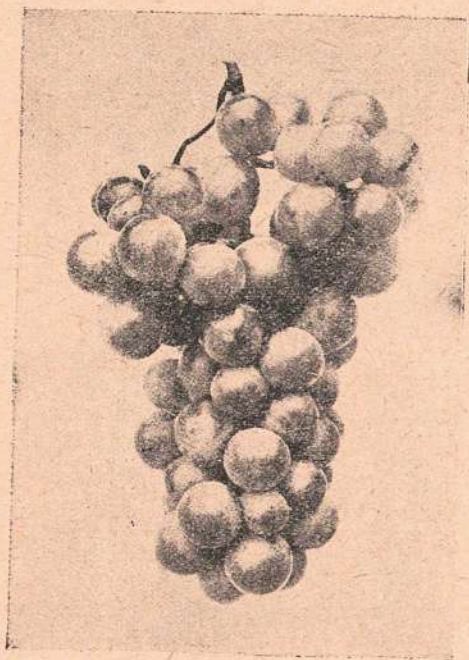
Пеперудитѣ се криватъ презъ деня въ зашуменитѣ главини. Тѣ хвъркатъ надвечеръ. Следъ оплождането женската снася яйцата си по реситѣ. Тя ги оставя тамъ поотдѣлно. Женската снася до стотина яйца. Самата пеперуда не прави пакостъ.

Яйцето има ясножълтъ цвѣтъ. То е лещовидно, дребно (диаметъръ 1 мм.). Излюпването става бързо, за около една седмица. Развива се гжсеничка отъ първо поколѣние, която напада още неразцвѣтлата се реса. Тази гжсеничка се храни въ продължение на единъ месецъ отъ цвѣтнитѣ пжпки на ресата, докато достигне нуждната голѣмина, за да се развие въ пашкулъ. Гжсеничката замотава купчини отъ цвѣтни пжпки съ паяжина и се храни съ тѣхъ.

Гжсеничката е зеленикава съ тъмночервена главичка. Напълно развитата гжсеничка достига дължина до 9—10 мм. Тя е много пъргава и, щомъ бжде докосната, прави бързи движения назадъ. Първото поколѣние нанася голѣми поражения, тъй като една гжсе-

Десертни сортове лози.

Въ България се срѣщатъ много мѣстни и чуждестранни десертни сортове лози. Повечето отъ тѣхъ сж безъ стопанско значение — тѣ сж по-скоро любителски. Тукъ сж описани, подредени по време на зрѣнето, като се почне отъ най-раннитѣ сортове, по-важнитѣ мѣстни и чуждестранни сортове лози, подходящи за мѣстния пазаръ и за износъ. Както се изтъкна при описанието на нѣкои винени сортове, като: памидъ, шевка и червенъ мискетъ, гроздето на нѣкои отъ тѣхъ се използвава на широко за ядене, подобно на това на десертнитѣ сортове, докато гроздето на десертния сортъ, димятъ, се използвава и за вино; така че, не може да се тегли рѣзка граница между виненитѣ и десертнитѣ сортове.

Фиг. 56. Перлъ де Ксаба.

Перлъ де Ксаба.

Този сортъ е най-ранниятъ. Той е полученъ отъ кръстосване въ Унгария. Нареченъ е билъ перлъ де Ксаба, което значи бисеръ отъ гр. Ксаба (градъ въ Унгария).

За пръвъ пѣтъ той е билъ пренесенъ отъ чужбина у насъ въ гр. Асеновградъ. Отъ тамъ той е билъ разпространенъ въ цѣлата страна, обаче, въ малкъ размѣръ. Отглежда се главно въ Асеновградъ, Сливенъ и Варна.

Перлъ де Ксаба трѣбва да се засажда въ сравнително богати и свежи почви, тъй

като главината му е по-скоро слаба. Той има добро сродство съ подложкитѣ. При чашовидната рѣзитба ражда незадоволително, за това трѣбва да се отглежда съ дълга прѣчка по системата Гюйо. Той не изресява и дава най-често сбити гроздове. Зрѣе презъ втората половина на м. юлий. Когато се кърши рано, дава пригроздки, които успѣватъ да узрѣятъ презъ есенята. Като се приложи колуването, зрѣнето може да се ускори съ около една седмица и зърната ставатъ по-едри.

Гроздето на този сортъ е приятно за ядене и притежава силен мискетовъ ароматъ. Поради това, че зърната му сж неособено едри и не издържа дългъ транспортъ, има значение само за мѣстния пазаръ. Въпреки че

Перлъ де Ксаба, като най-ранъ сортъ, може да се препоръча за отглеждане въ по-голѣмъ размѣръ край голѣмитѣ градове и близо до курорти. Опититѣ съ износа му въ чужбина не сж дали добри резултати.

Описание. Напжпване — мъхнато, съ винено червена окраска. Млади листа — не много мъхнати, съ медноръждивъ цвѣтъ. Развитиятъ листъ е почти малъкъ, съ слабо очертани лапи, гладъкъ и голъ. Нервитѣ сж слабо виолетови къмъ дръжката, покрити отдолу съ четинки. Горнитѣ връзове сж добре очертани, а долнитѣ — плитки. Опашниятъ връзъ е отворенъ и има формата на френската буква V. Зжитѣ сж едри и закржглени.

Филизитѣ сж сръдно дебели, почти голи. Пржчкитѣ сж кестеняви, съ виолетови вжзли. Гроздътъ е сръдно голѣмъ, почти цилиндриченъ, по-скоро сбитъ. Зърното е валчесто, сръдно едро, месесто — съ силенъ мискетовъ ароматъ. Ципата при узрѣването е обагрена съ кехлибаровъ цвѣтъ.

Жуаненъ.

Този сортъ произхожда отъ Италия, обаче, е разпространенъ въ почти всички лозарски страни. Жуаненътъ е известенъ у насъ,

СЪДЪРЖАНИЕ.

	Стр.
Предметъ и задачи на лозарството	3
История на лозарството въ България	5
I ЧАСТЪ.	
ЛОЗАТА И НЕЙНОТО РАЗМНОЖАВАНЕ	9
ОРГАНИ НА ЛОЗАТА И ТЪХНАТА СЛУЖБА	9
1. Коренъ	9
2. Стъбло и пръчки	9
3. Цвѣтъ и плодъ	12
РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЛОЗАТА	13
Размножаване отъ семе	13
Размножаване чрезъ отводи	13
Размножаване отъ рѣзници	14
ПО-ВАЖНИ ЛОЗОВИ ПОДЛОЖКИ	16
Рипария глоаръ	16
Рупестрисъ дю Ло	17
Рипария × Рупестрисъ 101/14	18
Рипария × Кордифолия — Рупестрисъ 106—8	19
Берландиери × Рипария 420А	19
Берландиери × Рипария Коберъ 5ББ	20
Мурведъръ × Рупестрисъ 1202	21
Шасла × Берландиери 41Б	22
ПРОИЗВОДСТВО НА ДИВЪ ЛОЗОВЪ МАТЕРИАЛЪ	
МАТОЧНИЦИ	23
Подпиране на маточницитъ	24
Отглеждане на маточницитъ	25
ПРИСАЖДАНЕ НА МАСА	26
Подготвяне на подложкитъ и присадницитъ	27
Извършване на присаждането	27
Стратификация на присаденитъ рѣзници	28
ВКОРЕНЯВАНАНЕ НА ПРИСАДЕНИТЪ, ОТОПЛЕНИ ЛОЗИ	30
Отглеждане на вкоренилището	31
Изваждане и сортиране на облагороденитъ вкор. лози	32
Съхранение и опаковка за превозъ на облаг. вкор. лози	33
ПРИСАЖДАНЕ НА ПОСТОЯННО МЪСТО	34
Присаждане на зрѣло	34
Присаждане на зелено	35
II ЧАСТЪ.	
ЗАСАЖДАНЕ НА НОВО ЛОЗЕ И ОТГЛЕЖДАНЕТО МУ	38
ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАБОТИ НА МЪСТОТО ЗА ЛОЗЕ	38
Вземане проба отъ почвата	38
Почистване и изравняване на мѣстото	40
Ригодване	41
Маркиране	42

	Стр.
ИЗБОРЪ НА СОРТОВЕ ЛОЗИ ЗА ЗАСАЖДАНЕ	44
ПОСАЖДАНЕ НА ЛОЗИТЪ НА ПОСТОЯННО МЪСТО	45
ПОПЪЛВАНЕ НА ЛОЗЕТО	48
РЪЗИТБА	48
Начало на рѣзитбата	48
Видове рѣзитби — чашовидна рѣзитба, Гюйо, хасми	49
Инструменти за рѣзитба	53
ПОДПОРИ	55
Подпиране на единични колове	56
Телена конструкция	56
ЛЪТНИ РАБОТИ ВЪ ЛОЗЕТО	58
Връзване	58
Филизене	59
Кършене	59
Колцуване	60
ОБРАБОТКА НА ПОЧВАТА	62
ТОРЕНЕ И НАПОЯВАНЕ	65

III ЧАСТЪ.

ПОВРЕДИ, БОЛЕСТИ И НЕПРИЯТЕЛИ ПО ЛОЗАТА	68
Слана, мразъ и сръдства противъ тѣхъ	68
Слънчевъ пригоръ	70
Градушка	70
Изресяване и момици	71
ПЕРОНОСПОРА	74
Условия за развитието на пероноспората	76
Сръдства за борба съ пероноспората	78
Опредѣляне времето за пръскане	79
ОИДИУМЪ	80
Борба съ оидиума	82
БЪЛО ГНИЕНЕ	83
ГРОЗДОВА ПЛЕСЕНЬ	85
ЦИГАРДЖИЯ	87
ШАРЕНЪ ГРОЗДОВЪ МОЛЕЦЪ	89
ЛОЗОВЪ МОЛЕЦЪ	92

IV ЧАСТЪ.

ОПИСАНИЕ НА МЪСТНИ И ЕВРОПЕЙСКИ СОРТОВЕ ЛОЗИ	95
Памидъ	96
Гжмза	99
Маврудъ	99
Шевка	100
Червенъ мискетъ	101
Широка мелнишка лоза	103
Перлъ де Ксаба	104
Жуаненъ	105
Чаушъ	106
Шасла доре	108
Хамбургски мискетъ	109
Болгаръ	111
Димятъ	112